

234⁽¹⁶⁾

PP. 1-10 Northwest Jbho 15 MAR 1939 234 Mahloana A.J.

Press & Courant - No. 10 HP.

234

Indexed

4-

Basadi ba tšwara di tsiba, di ala, mefiri le
 mabethela. Basadi ba tšwara Setepa, mosese,
 ditilwane, difoto, matabetsa, sekho, maseka
 a ditshotso a diatla, maseka a maoto le
 sexôlwane. Bana ba tšwara mahabe, mapeta,
 bodile bya mabyang, setsiba se a sexwa sa
 dielwa masotwana, se no šuxilwe se bile se
 fadilwe boya, sa diwa ditlabe. Ditsiba dina
 le mehuta e mero, ke tsiba sa podi sa
 banna kamoka ba barupilexo, ke tsiba sa
 tola sa mašoboro, ba base xo ba rupa,
 ke tsiba sa kwana sa xo ya boxwê se se
 šwaana. Seure ditlabe tša sona di^{ina} di phuruloxite,
 xa di nyakexe xe di ka šo šobana. Motho wa
 tsiba sa kwana o ya xabalala yare ke xe a sa je,
 a tlotše ka moyana tsokmânâ, a nanaila, o ya
 tsebexa xove ke ^m moxwe wa di kxomo, a
 lelwa lexoxo a dula mo xo lona. Tsiba se sa
 kwana se^{be se} le basexi ba sona, ba a lefya.
 E be e le bothakxa byo boxolo bya
 bakxonyana xe ba ya boxwê. Tsiba sa
 tola le xe se sa butšwa xo šuxeng,
 ba a ba fa ba apara bare ke
 mašoboro, Bošoboro bo ke lethlapa,
 o tla ba a tšwa ayo rupa.

K34/12

II Dress & Ornament No. 10 K34/12
234

Diala ke mesela ya mesure le dikxanô ba e humolotša ba e thlomela mo thateng e nyane e thsesane ya thupa, ya omela xona, xe e seno oma ba e bofelela ka dithapo ya kaditela. Ba bea mo hloxong ba kaditša xona, xe xo iwa dinakeng le menyanyceng ya dingwetš'i. Mefiri ke thšipi e nthso e e rexo ke lethale e ngametšwa mo molaleng, xa e a parwe ke mathšatata (mafošwa ka sešu = mafsex) e a parwa ke baxale. Mabethela ke marapo a mašweu a a parwang mo ditsebeng, a betlusa botsana a tšenthšwa mo mašobaneng a ditsebe. Setepa ke setšwaro sa ka pelo sa basadi, mosese ke setšwaro sa ka moraxo sa basadi. Mosese o na le y matlebe a mabedi a ereng ke leleme la noxa, xe motho a sepela o mmetha ka'fa le ka fa, ware pya! pya! pya! Mosese wa Batlokwa o na le matswana a matelele a masoto a e rexo ke mafelole a thupa ya letsua. Setepa se boya dikhukung sa kxale, le mosese o khopetša ka moraxo ka moka.

Mesese ya xona^{byale} e boya ka xodimo xa
 mašaxo le ditepa di boya ka xodimo xa
 di khoro. Ba xona byale xa ba sa apara
 ditepa le mesese xo apara di tukwane
 ba a iphopetsa ka tšona. Ditilwane di apara
 mo manengenethšang, mo malokololong a
 seatla le letsoho, mo xo hlakanang marapo a
 letsoho le letsoho. Ditilwane ke dipheta dia loxina
 ka mokwa o nkeho ke wa xo motho a xothla
 lodi. Tša lokelwa ka thapya e thsesane kudu
 kudu. Ditilwane di dirwa ka dipheta tše di
 thsesenyane kudu kudu tša bothatana tša boreletsang.
 Ditilwane tše dingwe ba apara dinokeng, tše
 ntši. Bare mosadi o tsebya ka ditilwane xe
 a phopholwa bošexo; fa xongwe a letše le
 monna o šele, monna wa xaxe o tla ba phophola,
 dinoka, xa a lumane tše dingwe dinoka di le
 boreledi, o loka seepe koba selepe; a tseba
 xore tše tša boreledi ke tša ^{monna} mosadi xa se tša
 mosadi. Basadi ka noka ba Sesotho ba apara
 ditilwane mo dinokeng, le badumedi ba xo
 thlotšetsa seheteneng ba a di apara, di nna
 ka fa tširokeng. Xe e le mosadi wa mothsurari,
 wa monna wa mohumi, dinoka tše di havela ditilwane
 tše thšweu xo ba tše tala, koba tše tsothwa.

IV

Dress & Ornament No. 10 K34/12

Di ²³⁴di a p^hšo le ka lefsitsi. Mosadi wa Sesotho xa a
 tlare ke mosadi a di be le di tilwane. Tše dingwedi
 -pheta tša xo kadiela ba di bitša mekadi. Di a lekelela
 ba di apara mohla a koša xoba kitinki xoba xoxo
 bina dinaka, ke tšona tša xo thšepha. Di aparwa
 tšatsi le xobang bothata moropa o lela. Seaparo
 se sengwe sa pheta se xona, se a loxiwa
 ya eba byaloka seaparo, ya apeša molalale
 maxetla, e konopelwa molaleng bare ke lerasê.
 Le yona e a parwa tšatsi le xo befile xose
 monate, moropa o lela, batho ba thšepile vuri.
 Eapeša maxetla kamoka, xa ona e le
 sorekelele. Pheta ya xo aparwa ke
 dingwetsi tše di sa diraxo sebe, e le
 bannyana ba xoxa ka thswanelo, e bitšwa
 khungwanê ya ngwetsi, e a parwa tikolo-
 xong ya lotoxofela. E aparwa ke dingwetsi
 fela, tše di se naxo bosodi, ke lona lesirâ
 la basotho. Ngwetsi ye e xoxang e se bang ka
 thswanelo, xa ye apare. Dipheba tše dingwe di
 xona tša xo apešwa dialoxa, di ke bitšwa mephatha-
 -kxwa ya dialoxa. Ba a di phathakxa ke ba tsene
 letsokung e le ba bahwinana, ba rotha tsina ya
 makhura, ba thobya dithopa, ba phathakxišwa
 ke bannyana le bomma bona.

~~V~~ 234 Dress + Ornament No. 10 - $\frac{K34}{12}$

Difoto di aparwa diatleng, le dithlathleng tša diatla, ke bothakxa bya basadi. Le masoxana a sesotho a a di: apara ba fwa ke bannyana kwa dinakeng xe ba bina. Lesoxana xe le ka binabotse dinakeng, monnyana o je nthša pheta molaleng ba utše batho ba krobokane a mo apesa, ke ponthšo ya xore o mo kxathilile xe a bina le xore o ya mo rata ke nyatsi ya xaxe. Nyatsi ke xore phuti, mosadi wa ka ntle, wa ~~ka~~ xae ke wa xo nywalwa ka dikxomo. Modiro wa xo lokela diphele ke wa basadi fela banna xa ba o tsebe. Modiro uca xo seka ditepa, mesese, ditsiba ke wa banna fela basadi xa ba o tsebe. Dina le basexi batšona byalo ka mašela xa a na le basexi ba ona.

Ditepa, mesese, le ditsiba di a rekwa byalo ka diaparo. Di rekwa ka dipudi, xoba ka makhura a kxomo a maswana. Ditsiba tša diphuti di be di le xona, di rekwa ka dinku le makhura a dikxomo a mafsi. Xe ba nyaka dinkwe, matlalo a tšona, ba di theya ka moxothla, ba axela pudi lešakana, ba beya dithata tše dišoro tša xoredi di e kxatle xe eve ke yo bolaya pudi, di e robantšhe molalana owo, e sešo ya fihla puding.

Matlalo a nkwe a rekwa fela ke dikroši ke yena kobo ya kroši tšatši la koša ye kxolo e bina: O apara yona ašale ele yo mokxwadi fela.

*234 Dress & Ornament No 10 VI / 34/12
 Matlalo a apešwa ke makhura a wa e ba boleta
 byalo babe ba reka ditsiba ka makhura e leyona
 thšelete. Matabetša ke maseka a xo aparwa mo
 dihlabung tša mato ke basadi, mo xongwe ba a
 bitša mathlaba ~~thlaku~~ thlaku. Sekhono ke maseka
 a xo dirwa ka phithšipi ya kopotô, sekhono se
 dirwa xore se phadime se hlotšwa ka makhura
 sa lala se hlotše, ka bošixo a tšoxa a se
 forothla sa tla sa phadima botse ya e ba se
 sehwinana. A dira le sekhono sa molala le
 sona a lala a se hlotitše ka makhura ka
 bošixo a se forothla sa nna sare nadinadi, sa
 phadima. Dithotho ke dithšipiyana tše di
 thsethlanyana di ya ngenanthšwa ka xo lekana
 ba di ngamela botse ka lefsitana mo lesekeng.
 Maseka a dithotho a rekwa ka thšelete e ntši
 xo fetiša a senaxo dithotho, a ^{na} ~~ke~~ le modiro
 xo mokelo kudu. Maseka a rekwa ka nku
 xoba xe ele monna wa mofokotšana a sena
 dithotô, o reka a pu di fela. Sexolwane ke
 pheta e aparwa molaleng fela, e lekana molala
 ka fao e bitšwa se xolwane. Mahabe a loxwa
 ke basadi, a loxwa ka lôdi la mmololo,
 la hothlwa, ba a peya bockxo ba hloša
 makxophokxopho ka metse ba dira lehabe.
 Ba a lehothla ka ~~diatla~~ diatla, mo seropeng.

K34/12

~~XXX~~ 234 Press & Ornament No. 10 VII

Lodi le lengwe la lehabe ke Boetse. Ba dira
 ka lona e leletala. Ke Sehlae, ba nthša
 lodi, ba ntše ba huma, ka moraxo ba lehothla.
 Lehabe ke le dirwa ke basadi, ba dira dithapo
 tše dinthši ba di lekantšha, ba di bōdi bofanthša
 ka thapo e tee, ya e ba thapo tša mašarara
 tša xo lekanela. Lehabe le aparwa ke banenyana
 ba bannyane le banenyana ba ba xole, mohla
 a apešwa setepa ke mosadi, xona le habe
 le lengwe la xo tuišexa le dirwa ka dithotho,
 le aparwa ke batsebalaxi fela, tšatši le mosetsane
 a hlalang le a tšera ka xobane ba se-
 nyexetšwe xodi mo xa lona, le setepasa
 bahumi se xomwa ka dithotho ka
 mathoko, sa batseatseana ke se seuthso.
 Lepêka ke la bana ba bannyane ba
 bašimane. Le dirwa ke banna lepeka.
 Ke setsiba sa xo se ngatetšwe. Se dirwa
 ka halo la kxâno, la moswe, la pela, le
 putšane, le sethlova le sona ## sona le
 lepeka. Tlopô e tee fela, xo ba tšo rupa
 xa e botse, ka xobane e tlebe e dirilwe ke
^{banna}
 basadi, ya banna tlopô e dirwa ka lerumo
 ba le loc ditše, mošimana a ba fela-
 hloko tše. Ya basadi e botse ya
 xo dirwa ke bona, le banna ^{ba} bolwa ke bona
 basadi.

234
~~4~~ Dress & Ornament No. 10

V III
 /34/12

Xe ba beola tlopo ba šadiša meriri ya
 serekelele mo thlokgong, ba e hotšaka mabu
 ke abarexo ke sehlaba, a xo tsetsema,
 a phadima, basadi ba a se sela xe pula e
 seno hula fa metse ~~a bexo~~ a bexo a e la.
 Ba se hlakanthša le makhura ba se tuba xore
 se tle se kxone xo swaranale meriri. Ba mota
 hloko ka sona fa xonang le meriri, kore meriri
 e swane le mabu a e tsetseme, ke sona se
 se ba kxahlaxo. Mo xodimo xa hloko ke sehlaba
 se se hotšwako, ka fase xa tlopo xo hotšwa monnyana
 tsokwana wa xakolobana le sehlaba. Monnyana
 tsokwana ke letsoku le lesesane la xo se napelele
 bohwibidu. Tlopo e dirwa ke masoxana, banna,
 basadi, le mathari, ya bana, ya bakxalabye,
 ya bakxekolo e ka šele ke thetebudi fela.
 Ya masoxana le baannyana le baunale
 basadi e na le dikobi. Dikobi ~~ke~~ di
 swana le dihuku, ke xore xa ejo dirwa sevekele-
 te byale ka ya bakxalabye. Le yona
 tlopo e na le batsebi ba yona, kuane ye
 kxolo ya Sesotho ke yona tlopo, xa a ile
 maeto xo^{ba} makxotleng e tla eta e boxiwa;
 bare na tlopo ye o dirilwe ke mang? Xe a dirilwe
 ke lešadi o tla eta a thsexwa ke
 batho.

234 Dress & Ornament No. 10

K34/12 IX

Xe ba dira thsumu ba tšea tšie e La rexo ke
 thathakxophe, ba ngapa xwa tšwa madi, ba thša thša
 thola. ~~mošidi~~ xwa phetxa, ka moraxo xwa thšelwa
 mošidi wa mmonyane; xa o tloxe mo ~~ho~~ hoditšeng,
 le sehlare se bareng ke madi akxamane mošidi
 wa sona xa o tloxe, o ya nopelela. Sehlare se
 sengwe bare ke imale waneng, mošidi wa sona
 le ona xa o tloxe, o ya nopelela. Se mela
 maribeng a dinoka, ngraxeng wa dipula.
 Tše dingwe dikxabi ba di dira mo dihlangeng
 ka ona mošidi ouwe. Makwalana ouwe ba a
 bitša taba-di-tšwa-mahlong. Ba a dira mo
 dihlangeng, ba tlotša mošidi wa mmonyane lexona.
 Thsumu ke mothaladi wa uko o moso wa xo
 se tloxe. Ke mothaladi yo motho a hwaxoka
 ona, le xe motho a sa hlwe a crata o tlanu
 ba xona. Thsumu e dirwa ke bannyana,
 xa e dirwe ke banna le masokana, xore
 ba e ketše bothakxa bya bona. Basotho
 ba phula ditsebe ka mmeetlwa wa mothlōno,
 xoba wa mothšē, ba a o fala xe ele wa mothšē
 ba katolaša ~~ka~~ ~~ka~~ ~~apara~~ ^{lethšoba} la tsebe ^{ka} xo lokela
 dikxonyana ka e tee ka dipedi ka dithi-
 -aro xe banyaka xo lokela mahla ka ditsebung
 Xe e alafime ka selo, bare xa ^{xona} thswanelo
 ya xore ^{motho a je} dikxomo tša batho ka
 ka masusu.

~~234~~ Opes & Ornament NO. 10 X
~~234~~ K34/12
 Bare xe motho a ka phulwa tsebe o tla lala
 a akareditše makhura a tsebe, a humana
 nkxothloya makhura. Ke phôrô ya xore bana
 ba he ba ratwe xo phulwa ditsebe; bare re
 tla akarabetsa lekhura. ~~XH~~ Xe bo esa ba
 se le bone, ba humane le sexo. Ba ripa monwana
 xe o bolaya fela; ba o ripa ka petlwane, motho
 ase a idibale, le leino le uthšwa ka thipa, ba seta
 marinini ka nthla ya thipaya boxale, le xe are
 jo! jo! ba mo thswara, ba ba bona modi wa
 lona. Ba kxona ba leuthša. Banna ba bafsa ba hoša
 ditedu ka lexare, bakwalabye xa ba beolwe. Xe
 ba beolanba di hlotša ka lempate, a beolwa ke
 mosadi wa xaxwe ka lexare. Letsoku ba le hola
 ka mehla la hlwa matsšatši a mabedi a
 mararo, ba le thlapa. Xe e le selemo ba
 hola le lesese, xe e le marixaba hola makhura
 ka bontši, bare makhura a bothitho.
 Ba hola xe ba robala la lala le hošwa ke
 mekxopha ya xo apara. Batho ba letsoku
 ba na le monkxwana o se bang botse wa
 tšena pelong, ~~ba~~ ba ba sa ^{le} tswadangle ka ba
 ferola diretlo. End

From A.J. Mahloana,
 Carlsrohe P. Bag,

Informant Mrs. M.
 Mahloana.

Via P.P. Rust.

end 5234